

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.05.36

**Inventaris van het archief van het
Nederlandse Consulaat(-Generaal) te
Belgrado, 1891-1920; Gezantschap Zuid-
Slavie, 1920-1932 (1940)**

Versie: 04-07-2021

L. Fledderus

Nationaal Archief, Den Haag 1962

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
I. Gezantschap, Consulaat-Generaal en Consulaten.....	7
A. Oprichting.....	7
B. Gezantschap.....	7
C. Consulaat en consulaat-generaal te Belgrado.....	9
D. Overige posten in Zuid-Slavië.....	9
II. Ressorten.....	10
1891-1918.....	10
1918-1936.....	10
1936-1940.....	11
III. Werkzaamheden.....	12
IV. Gezanten, Consuls, legatie- en consulaatspersoneel.....	12
A. Gezanten en gezantschapspersoneel.....	12
B. Consuls, Consuls-Generaal en consulaatspersoneel.....	13
BELGRADO.....	13
ZAGREB.....	15
SERAJEWO.....	15
SPLIT.....	15
SUSAK.....	15
C. Ambtsperiodes der chefs de poste te Belgrado.....	16
B.E. Schleifer.....	16
L.D. Kosztovits.....	16
B. Rapaport.....	17
M. Kuys.....	19
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	19
A. Overname.....	19
B. Oude indelingen.....	20
Inhoud en structuur van het archief.....	23
Inhoud.....	23
Selectie en vernietiging.....	23
PROCES-VERBAAL VAN VERNIETIGING.....	23

Verantwoording van de bewerking.....	24
Algemeen.....	24
Consulaatsarchief 1899-1920.....	25
Gezantschapsarchief 1900-1916.....	25
Gezantschapsarchief 1920-1932.....	25
Ordering van het archief.....	26
Verwant materiaal.....	28
Beschikbaarheid van kopieën.....	28

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....29

I. Consulaat en Consulaat-Generaal.....	29
A. Algemeen.....	29
B. Handel en Economie.....	30
C. Bijstand en bemiddeling.....	31
D. Consul-generaal en consulaatspersoneel.....	32
II. Gezantschap.....	33
A. Algemeen.....	33
B. Handel en Economie.....	34
C. Bijstand en bemiddeling.....	36
D. Personeel en huishoudelijke aangelegenheden.....	37
III. Agenda's.....	38

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Consulaat-Generaal Belgrado en Gezantschap Zuid-Slavië

Periodisering:

archiefvorming: 1891-1932

oudste stuk - jongste stuk: 1891-1940

Archiefbloknnummer:

Z21106

Omvang:

100 inventarisnummer(s) ; 2,10 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands.

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Consulaat (-Generaal) te Belgrado

Gezantschap Zuid-Slavië

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief van het Consulaat (-Generaal) te Belgrado 1891-1920 en van het Gezantschap Zuid-Slavië 1920-1932 bestaat hoofdzakelijk uit minuten en agenda's op correspondentie, correspondentie, rapportages, en overige economische en politieke berichtgeving. De stukken hebben voornamelijk een diplomatieke en economische strekking.

Onderwerpen waar de archiefstukken betrekking op hebben zijn o.a. handelscontacten en overeenkomsten, luchtvaartovereenkomsten, oorlogshandelingen, een briefwisseling betreffende een belang van Z.K.H. prins Hendrik, volksgezondheid, migratiewetgeving en de Olympische Spelen.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van kwetsbare of slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Consulaat-Generaal Belgrado en Gezantschap Zuid-Slavië, nummer toegang 2.05.36, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Consulaat Belgrado, 2.05.36, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

I. GEZANTSCHAP, CONSULAAT-GENERAAL EN CONSULATEN.

A. OPRICHTING.

De onderhandelingen tussen Servië en Nederland over een vertegenwoordiging werden voor de eerste maal gevoerd na de onafhankelijkheidsverklaring van Servië tijdens het congres van Berlijn in 1878. Daarvoor behoorde het laatstgenoemde land tot het Turkse Rijk, en werden diens gevolgen de wederzijdse belangen waargenomen door de Turkse gezant en onze gezant te Constantinopel.¹

De onderhandelingen leidden tot de oprichting van een consulaat te Belgrado in 1891 (K.B. no. 40 d.d. 26 juni). De grondslag hiervoor vormde een overeenkomst, op 5/17 oktober 1881 te Wenen gesloten (S 62, 1882), waarin onder meer was vastgelegd, dat "Ieder der beide Hooge contracterende partijen er in toestemt de consuls-generaal, consuls, vice-consuls en consulaire agenten der andere toe te laten".

Dat de oprichting eerst tien jaar na deze overeenkomst tot stand kwam, werd voornamelijk veroorzaakt door de geringe omvang van de betrekkingen tussen de twee landen en het ontbreken van een geschikte persoon voor de consulpoot.

Met een diplomatieke vertegenwoordiging werd in 1899 een aanvang genomen door de benoeming van de Nederlandse gezant in Boekarest tot zaakgelastigde bij het Servische Hof (K.B. no. 51 d.d. 26 juni).

B. GEZANTSCHAP.

Gedurende de periode van 1899 tot 1940 werd het gezantschap grotendeels door onze diplomatieke vertegenwoordigers in naburige landen waargenomen. Slechts een korte tijd was er in Belgrado een gezantschap gevestigd. De gezant bij het Servische en Zuidslavische Hof resideerde achtereenvolgens:

- van 1899-1917 (1920) in Boekarest;
- van 1920-1923 in Belgrado;
- van 1924-1932 in Athene;
- van 1933-1940 in Boekarest.

¹ Verslagen omtrent 's Rijks oude archieven, 1918 dl I pag. 291 e.v.; 1921 dl I pag. 111 e.v.; 1923 dl I pag. 174 e.v..

De samenvoeging met het gezantschap te Boekarest eindigde de facto met het vertrek van Jhr. van Vredenburg d.d. 28 april 1917 en de jure met de aanstelling van de eerste gezant te Belgrado d.d. 18 februari 1920. Na de bezetting van Servië door de Centrale Mogendheden in 1915 liep het contact met de Oostenrijkse bezetter via het gezantschap te Wenen.

Aanleiding tot de benoeming van een gezant in Belgrado was de noodzaak tot besprekingen op diplomatiek niveau inzake de kwestie Rapaport. Een uitvoerige uiteenzetting hierover treffe men aan op pag. 10 en 11.

Op bezuinigingsgronden besloot de Nederlandse regering met ingang van 1 januari 1924 het gezantschap te Belgrado en vervolgens met ingang van 1 januari 1933 het gezantschap te Athene op te heffen.

In 1938 vestigde zich opnieuw een diplomatiek functionaris in Belgrado. Bij K.B. no. 67 d.d. 14 juni werd F.W. Craandijk tot gezantschaps-secretaris benoemd. Enige weken later volgde zijn aanstelling tot gezantschapsraad. Deze functionaris ressorteerde onder de gezant in Boekarest.

De diplomatieke betrekkingen waren twee maal verbroken, te weten : van 1903-1906 en van 1920-1922.

1903-1906. Na de moord op koning Alexander in 1903 werd de missie van de Servische gezant in Den Haag als geëindigd beschouwd. De opvolgende koning ging er niet toe over een nieuwe gezant aan te stellen of de benoeming van zijn voorganger te bekrachtigen. De Nederlandse regering wenste het diplomatiek verkeer niet eenzijdig voort te zetten en riep derhalve op 23 juni 1903 de gezant terug.² Nadat de Servische regering opnieuw een gezant had benoemd en de officieren, die bij de koningsmoord betrokken waren had ontslagen, is bij K.B. no. 64 d.d. 6 juli 1906 de gezant te Boekarest opnieuw tot zaakgelastigde in Belgrado aangesteld.³

1920-1922. De moeilijkheden, welke naar aanleiding van de kwestie Rapaport waren ontstaan deden de regering er toe besluiten op 15 december 1920 de gezant terug te roepen.⁴ De betrekkingen werden weer hersteld met de benoeming van de nieuwe gezant dd. 16 juli 1922.

2 Staatsbegroting 1903 11 blz. 5.

3 Rijksgeschiedkundige publicaties. Bescheiden betreffende de buitenlandse politiek van Nederland, derde periode, tweede deel, no. 661.

4 zie pag. 11.

C. CONSULAAT EN CONSULAAT-GENERAAL TE BELGRADO.

In de periode, waarop het archief betrekking heeft was te Belgrado achtereenvolgens van 1891-1920 en van 1924-1940 een consulaire post gevestigd.

Van 1891-1920 bestond de post afwisselend uit een consulaat en een consulaat-generaal, te weten :

- 26 juni 1891-18 augustus 1892 : consulaat;
- 18 augustus 1892-6 juni 1899 : consulaat-generaal;
- 6 juni 1899-3 januari 1901 : consulaat;
- 3 januari 1901-1920 : consulaat-generaal.

Door de vestiging van het gezantschap in 1920 te Belgrado werd het consulaat overbodig. De consulaire werkzaamheden werden door het gezantschap overgenomen.

De verplaatsing van het gezantschap naar Athene maakte daar een Nederlandse vertegenwoordiging in Belgrado onontbeerlijk was, de oprichting van een consulaat noodzakelijk. Op 12 februari 1924 werd W. Petcovitch met de waarneming hiervan belast. Bij K.B. no. 63 d.d. 11 augustus 1924 volgde zijn aanstelling tot consul.

In de periode van 1924-1940 is in de status van het consulaat geen verandering meer voorgekomen.

D. OVERIGE POSTEN IN ZUID-SLAVIË

Na de oorlog van 1914-1918 wenste de regering de voorheen reeds bestaande belangenbehartiging in de van Oostenrijk-Hongarije geannexeerde gebieden voort te zetten. In het bijzonder waren daarbij de handelsbetrekkingen van de Nederlandse Houtbond met het gebied rondom Zagreb (voorheen Agram) van betekenis, waarbij voordien de consul in Boedapest bemiddeling verleende. Derhalve werden, in afwachting van de officiële grensregelingen in december 1918 C.D. Ihle en in juni 1919 H.S.A. Jansen respectievelijk met de waarneming van het consulaat in Sarajewo en Zagreb belast. Tot de officiële vaststelling van de grenzen bij de verdragen van St. Germain (10 september 1919), Trianon (4 juni 1920) en Rapallo (12 november 1920), ressorteerden deze posten onder Wenen. Daarnaast behoorde het consulaat-generaal te Belgrado tot het gezantschap Boekarest. De situatie werd nog gecompliceerder, toen aan de consul te Sarajewo de waarneming van het consulaat-generaal te Belgrado werd opgedragen.

De post te Sarajewo bleek van weinig belang te zijn. Na het ontslag van Ihle in september 1920 is zijn plaats niet meer vervuld. In 1938 is de naam van het consulaat in de lijst van het Corps Diplomatique geschrapt.

Bij K.B. no. 118 d.d. 13 oktober 1920 werd Jansen tot consul in Zagreb aangesteld. Tot 1940 kwam in de status van deze post geen verandering voor.

Diverse malen is de mogelijkheid tot uitbreiding of versterking van de consulaten in ogenschouw genomen. Het belangrijkste onderzoek is daartoe gedaan door A. J. Schrikker, die in 1931 naar aanleiding van vragen in de Tweede Kamer met een speciale opdracht door de Nederlandse regering is uitgezonden en rapport heeft uitgebracht.⁵

Bij K.B. no. 28 d.d. 18 mei 1938 is te Split een vice-consulaat opgericht.

Den vice-consulaat te Susak werd geopend bij K.B. no. 42 d.d. 31 januari 1939.

II. RESSORTEN.

1891-1918.

Het ressort, dat het gezantschap en het consulaat(-generaal) te Belgrado was toegewezen bevatte het koninkrijk Servië. Het ambtsgebied van de in 1912 aan de consul-generaal toegevoegde consul bestond uit de stad Belgrado.

1918-1936.

Op 1 december 1918 proclameerde koning Alexander I het Koninkrijk der Serven, Croaten en Slovenen (in de landstaal geheten: Kraljevina Sbra, Hrvati i Slovenici, in de correspondentie veelal aangeduid met SHS). Het koninkrijk Servië was uitgebreid met de gebieden: Montenegro, Kroatië, Slavonië, Vojvodina, de Bačka en Srem, Dalmatië, Bosnië, Herzegowina en een deel van Krain en Stiermarken.⁶

Aan de post te Sarajewo werden toegewezen: Bosnië en Herzegowina;

aan het consulaat te Zagreb: Croatië en Slavonië.

Na de benoeming van de nieuwe consul te Belgrado in 1924 werd in de ressorten een wijziging aangebracht. Aan het consulaat te Belgrado werd toegewezen: Vojvodina, het Servische gedeelte van de Banaat en de stad Belgrado. Het ressort van de post Zagreb werd uitgebreid met Slowenië (Krain en Stiermarken).

5 Rapport van 25 januari 1932; dossier B 140, personeel der consulaten in Zuid-Slavië; archief van het ministerie van buitenlandse zaken.

6 rapport A.J. Schrikker, dossier B 140, archief van het ministerie van buitenlandse zaken.

1936-1940.

Op 1 januari 1929 nam de Zuidslavische koning alle macht in handen. Om de machtscentralisatie ook naar buiten tot uitdrukking te brengen werd de naam van de staat met ingang van 3 oktober 1929 gewijzigd in: Koninkrijk Joegoslavië of Zuid-Slavië (Kraljevina Jugoslavija).

Ter versterking van de eenheid in het land werd een wijziging in de gewesten ingevoerd. Het grondgebied werd ingedeeld in 10 banaten (banovina's), waarvan acht genoemd naar een rivier. Van de overige twee omvatte de ene de stad Belgrado met voorsteden en werd de andere aangeduid met: kustgebied. Elke banovina bestond uit enige districten (srezovi).

Deze wijziging maakte een herziening van de ressortenregeling noodzakelijk. Bij ministeriële beschikking no. 3527 d.d. 4 februari 1936 en no. 6997 d.d. 3 maart 1936 werd de volgende verdeling vastgesteld:

het consulaat te Belgrado kreeg tot ambtsgebied: de steden Belgrado, Zemen en Pancevo, het Donau-banaat, het Drina-banaat, het Morava-banaat, het Vardas-banaat en het Zeta-banaat; deze gebieden vormden het zuidelijk deel van Joegoslavië;

aan het consulaat te Zagreb werd het noordelijk deel van Joegoslavië toegewezen, te weten het Save-banaat, het Drava-banaat, het Vrbas-banaat en het kustgebied (Primorska).

In 1937 werd een kleine wijziging aangebracht. De Nederlandse regering had het voornemen aan de Zuidslavische kust enige vice-consulaten te openen. In verband hiermede was het wenselijk het gehele Zuidslavische grondgebied langs de kust onder één consulaat te laten ressorteren. Derhalve werd bij ministeriële beschikking no. 14405 d.d. 14 mei 1937 de districten Dubrovnik, Kotor en Bar van het Zeta-banaat aan het ressort van de post Zagreb toegevoegd.

Het ambtsgebied van het vice-consulaat te Split strekte zich uit over de districten Split, Benkovac, Biograd n/m, Hvar, Korcula, Makarska, Metkovic, Preko en Sibenik van de banovina Primorska en de districten Dubrovnik, Kotor en Bar van het Zeta-banaat.

Het ressort van het vice-consulaat te Susuk bevatte de districten Susak, Kastav, Krk, Crivenica, Novi, Senj en Gospic.

III. WERKZAAMHEDEN.

De werkzaamheden van de eerste consul-generaal waren nog gering. De correspondentie bevatte jaarlijkse economische rapportages, briefwisseling betreffende verdragen, bemiddeling en voorlichting bij de handel, inlichtingen, doorzendingen, protocollaire kwesties, paspoort-uitreikingen e.d. De correspondentie betreffende de handelsbemiddeling bedroeg $\pm$ 13% van het totaal aantal stukken.

Na de benoeming van een gezant en een nieuwe consul in 1899 breidden de consulaire werkzaamheden zich aanmerkelijk uit. In de eerste plaats werd de consul-generaal bij afwezigheid van de gezant te Boekarest belast met de diplomatieke waarneming der Servische belangen. Voorts werd een aanvang gemaakt met de politieke rapportage en begon de handel een grotere plaats in te nemen.

Over de jaren 1899 tot 1914 bedroeg de correspondentie over handelsaangelegenheden $\pm$ 40% van de totale briefwisseling.

In de jaren 1916-1918 kreeg de correspondentie een geheel ander karakter. Tengevolge van de oorlog is het aantal stukken sterk gereduceerd. In 1916 bestond de briefwisseling voor het merendeel uit bemiddeling tussen uitgeweken Serven en hun familieleden in het moederland ($\pm$ 65%). In de overige jaren kwam zeer weinig correspondentie voor.

De stukken van het gezantschap in de periode van 1920 tot 1932 behelsden voor het grootste gedeelte economische en politieke rapportage.

IV. GEZANTEN, CONSULS, LEGATIE- EN CONSULAATSPERSONEEL.

A. GEZANTEN EN GEZANTSCHAPSPERSONEEL.

- Mr. W.A.F. Baron Gevers: 26-6-1899 (K.B. no. 51)-31-12-1899
- Mr. A.M.D. Baron Sweerts de Landas Wyborgh: 1-1-1900-30-12-1901 (K.B. no. 124)
- Jhr. Mr. R. de Marees van Swinderen: 30-12-1901 (K.B. no.124)-23-6-1903
- Mr. W.B.R. van Welderen Baron Rengers: 6-7-1906 (K.B. no. 64)-19-11-1909 (K.B. no. 32)
- Jhr. Dr. C.G.W.F. van Vredenburg: 3-5-1910 (K.B. no. 34)-28-4-1917 (K.B. no. 25)
- M.R. Advocaat: 18-2-1920 (K.B. no.167)-26-5-1922 (K.B. no.144)
- kanselier: M. Kuys: 25-5-1920 (K.B. no. 89)-31-1-1923 (K.B. no. 25)
- L.D. Schuller tot Peursum: 26-5-1922 (K.B. no.144)-2-12-1932 (K.B. no. 54)
- kanselier: F.H.G. Stapelveld: 31-1-1923 (K.B. no. 25)-30-4-1924 (K.B. no. 99 d.d. 13-3-1924)

- Mr. C. Ridder van Rappard: 9-1-1933 (K.B. no. 46)-24-10-1934 (K.B. no. 39)
- Dr. J.B. Hubrecht: 12-11-1934 (K.B. no. 40)-15-5-1937 (K.B. no. 39)
- L.G. van Hoorn: 15-5-1937 (K.B. no. 39)
- F.W. Craandijk: 14-6-1938 (K.B. no. 67) : gezantschapssecretaris. 2-7-1938 (K.B. no. 61) : gezantschapsraad.

De titulatuur van de gezanten was als volgt:

- Baron Gevers werd aangesteld als zaakgelastigde met de persoonlijke titel van minister-resident.
- Bij K.B. no. 38 d.d. 23-2-1907 werd de functie aangeduid met:
- zaakgelastigde met de persoonlijke titel van buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister.
- Bij K.B. no. 51 d.d. 7-1-1914 werd Jhr. van Vredenburg bevorderd tot minister-resident met de persoonlijke titel van buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister.
- Bij K.B. no. 24 d.d. 31-1-1924 werd de titel: buitengewoon gezant en gevolmachtigd minister.

B. CONSULS, CONSULS-GENERAAL EN CONSULAATSPERSONEEL.

BELGRADO.

B.E. Schleifer consul: 26-6-1891 (K.B. no. 40)-16-8-1892

consul-generaal: 16-8-1892 (K.B. no. 60)-26-8-1898 (K.B. no. 60)

vervanging door: Ridder E. de Galatti

1891-1895

L. Herz: 1895

M. Marski 1896-1898

----- 5-9-1898-5-6-1899

waarneming door: M. Marski

vervanging van M. Marski door: J.E. Takács

L.D. Kosztovits consul: 6-6-1899 (K.B. no. 31)-3-1-1901

consul-generaal: 3-1-1901 (K.B. no. 35)-15-4-1914 (K.B. no. 39)

kanselier: H.A. Melamed

23-10-1901-1914

vice-consul: B. Rapaport

22-4-1907(K.B. no.127)-2- 1-1912

consul: B. Rapaport

2-1-1912(K.B. no. 43)-24-4-1922 (K.B. no. 71)

vervanging door: H.A. Melamed

1901-1904

B. Rapaport:

1905-1914

----- 15-4-1914-1920

waarneming van het c.g. door: B. Rapaport

15-4-1914-24-5-1919

waarneming door C.D. Ihle

24-5-1919-22-9-1920

vervanging van B. Rapaport door:

L. Savitch

1913-1914

V.I. Ivanovitch

1914-1916

waarneming van het consulaat door

M. Kuys

30-6-1920-26-5-1922

vervanging van M. Kuys door

B. Atanatscovitch

1921-1922

W. Petcovitch consul: 11-8-1924 (K.B. no.63)- -----

vervanging door E. Bojans

ZAGREB

H.S.A. Jansen

waarnemend consul: 2-6-1919

consul: 13-10-1920 (K.B. no.118)-17-11-1922 (K.B. no. 39)

vervanging en waarneming door:

Strack van Schijndel: 1920

F. Brauner

1921-1923

M. Cz(e)rnadak, consul: 4-8-1923 (K.B. no.43)-6-12-1935 (K.B. no. 29)

vervanging door E. Pusić

W. Adams consul: 6-12-1935 (K.B. no.29)-

SERAJEWO

C.D. Ihle, waarn.consul: december 1918-22-9-1920

SPLIT

S.L. Lisicic

vice-consul: 18-5-1938 (K.B. no.28)-

SUSAK

M. Tomljanovic

vice-consul: 31-1-1939 (K.B. no. 43)-

C. AMBTSPERIODEN DER CHEFS DE POSTE TE BELGRADO

B.E. SCHLEIFER

De eerste consul in Belgrado was de Oostenrijker Bratislav Emil Schleifer, van beroep directeur van de Banque du Crédit Serbe. Hij werd bij K.B. no. 40 d.d. 26 juni 1891 tot honorair consul aangesteld. In 1892 volgde zijn benoeming tot honorair consul-generaal (K.B. no. 60 d.d. 16 augustus 1892).

Zijn werkzaamheden waren betrekkelijk gering van omvang. Een van zijn belangrijkste activiteiten was de bemiddeling bij de totstandkoming van het verdrag van 1896 betreffende de uitlevering van misdadigers.

In 1898 vroeg hij ontslag, doordat hij in verband met verandering van werkzaamheden naar Praag moest verhuizen. Dit werd hem eervol verleend bij K.B. no. 60 d.d. 26 augustus 1898. Op 3 september beëindigde hij zijn werkzaamheden op het consulaat.

L.D. KOSZTOVITS

Na een tussenperiode van één jaar, waarin het consulaat door N. Marski werd waargenomen, stelde de Nederlandse regering L.D. Kosztovits, Hongaar van nationaliteit, bij K.B. no. 31 d.d. 6 juni 1899 aan tot honorair consul.

Evenals zijn voorganger bekleedde hij de functie van directeur van de Banque du Crédit Serbe. Bij K.B. no. 35 d.d. 3 januari 1901 werd hij benoemd tot honorair consul-generaal.

Door de toename van werkzaamheden werd het noodzakelijk de bezetting van het consulaat uit te breiden. Terstond na zijn aanstelling liet Kosztovits zich bijstaan door een kanselier, welke functie gedurende geheel zijn ambtsperiode werd vervuld door H.A. Melamed.

In 1907 werd hem een vice-consul toegevoegd. Daartoe benoemde de regering B. Rapaport, die in 1912 tot honorair consul werd bevorderd.

Door de conflictssituatie tussen Servië en de Oostenrijks-Hongaarse monarchie heeft de nationaliteit van Kosztovits hem uiteindelijk in zo'n moeilijke positie gebracht, dat hij niet in zijn functie gehandhaafd kon blijven. De moeilijkheden begonnen in 1904, toen hij in het dagblad "Stampa" van deelname aan malversaties werd beschuldigd. Hij kreeg echter eerherstel, doordat het bericht door tussenkomst van de Nederlandse regering werd tegengesproken.

Vervolgens werd hij in 1908 en tijdens de Bosnische crisis in 1910 van spionage ten behoeve van Oostenrijk verdacht. De Servische regering, die hem aanvankelijk terzijde had gestaan, koos nu partij voor de publieke opinie.

Zonder de beschuldigingen te onderzoeken maakte zij steeds duidelijker kenbaar Kosztovits niet meer als consul-generaal te willen erkennen, totdat zij in een brief van 3/16 oktober 1912 zijn ontslag eiste.

Tezelfdertijd ried zij Kosztovits aan om Belgrado te verlaten, vóórdát het militair bestuur, dat in verband met de Balkanoorlog het gezag zou overnemen, aan de macht kwam. Kosztovits, die de wenk begreep, vroeg verlof aan, dat hem op 9/22 oktober werd verleend. Daarna vertrok hij definitief naar Wenen. Bij K.B. no. 39 d.d. 15 april 1914 kreeg hij op zijn verzoek eervol ontslag.

B. RAPAPORT

Bernard Rapaport, van Oostenrijkse nationaliteit, heeft in het politiek verkeer tussen Servië en Nederland tijdens en vooral na de oorlog van 1914-1918 een belangrijke rol gespeeld. Hij werd voor het eerst vermeld in 1905, toen hij de consul-generaal bij diens afwezigheid moest vervangen. Bij K.B. no. 127 d.d. 22 april 1907 benoemde de regering hem tot vice-consul. In 1912 werd hij honorair consul (K.B. no. 43 d.d. 2 januari). Na het vertrek van Kosztovits in 1912 werd hem de waarneming van het consulaat-generaal opgedragen, waarmee hij ook na diens ontslag belast bleef. Zijn functie was vertegenwoordiger van de Oostenrijkse verzekeringsmaatschappij "Anker".

In veel grotere mate nog dan zijn voormalige superieur is Rapaport het slachtoffer van het conflict tussen Servië en Oostenrijk-Hongarije geworden. Terstond na het uitbreken van de eerste wereldoorlog begonnen de moeilijkheden. Zonder opgaaf van redenen werd hij d.d. 13 augustus 1914 door de Servische autoriteiten gevangen genomen en daarna buiten Belgrado zeven maanden vastgehouden. De Nederlandse regering werd van deze geste noch door de Servische regering noch door Rapaport, aan wie het verboden was om correspondentie te voeren, op de hoogte gesteld. Zodra zij over de arrestatie was ingelicht, werd V.I. Ivanovitch, advocaat te Kragujevatz, als plaatsvervanger aangewezen. Deze waarneming heeft bijna niet gefunctioneerd, daar Ivanovitch spoedig na zijn aanstelling voor de bezettende macht Kragujevatz moest verlaten en naar Marseille uitweek. Na de bezetting van Servië door de Centrale Mogendheden en het herstel van het verkeer reisde Rapaport terstond naar Belgrado terug, waar hij op 29 januari 1916 de leiding van het consulaat-generaal weer op zich nam.

Ook bij de Oostenrijkse bezetters was de consul geen persona grata. Dit bleek uit een brief van de militaire bevelhebber te Belgrado d.d. 14 mei 1916, waarin meegedeeld werd, dat het exequatur van de Servische regering niet werd erkend. De reden tot deze handeling werd onder meer gezocht in de bemiddeling, die de consul verleende bij berichtgeving tussen uitgeweken Serven en hun familieleden in het moederland en de omstandigheid, dat hij omgang had gehad met familieleden van de Russische gezant.

Na het einde van de oorlog 1914-1918 wenste onze regering met de Zuidslavische-autoriteiten in contact te treden over een verklaring omtrent de gevangennamen van Rapaport en de nalatigheid van de Servische regering om haar hiervan in kennis te stellen. Teneinde daartoe een zo gunstig mogelijke gelegenheid te scheppen benoemde zij op 24 mei 1919 de consul te Serajewo, die Nederlander was, tot waarnemend consul-generaal. Aan hem werd opgedragen namens de Nederlandse regering hierover de Zuidslavische-autoriteiten te benaderen.

Hoewel Rapaport zich tijdens de oorlog op verschillende wijzen jegens het Servische volk verdienstelijk had gemaakt, nam de Zuidslavische regering tegenover hem een vijandige houding aan. In een brief van 2 juli 1919 vroeg de gezant in Den Haag zijn ontslag. Als reden werd aangevoerd, dat hij in 1914 gevangen was genomen en op het consulaat een draadloos-telegrafiestation had gebruikt. In gesprekken, die naar aanleiding van deze brief tussen de Zuidslavische gezant en onze regering plaats vonden, stelde de laatste hiertegenover, dat zij van de Zuidslavische regering aanbieding van excuses of betuiging van leedwezen over de gevangennamen eiste.

De besprekingen in Belgrado liepen op een dood spoor. De waarnemend consul-generaal bleek de nodige tact en het juiste doorzettingsvermogen te missen. Voorts bleek, dat de Zuidslavische regering ook Ihle niet welgezind was, hetgeen onder meer tot uitdrukking kwam door de instelling van censuur op de consulaatscorrespondentie. Toen bovendien in december 1919 een koerier onder verdenking van smokkelarij werd gearresteerd, was verdere mogelijkheid tot bespreking uitgesloten. De enige oplossing om uit deze impasse te geraken was de aanstelling van een diplomatiek vertegenwoordiger.

Op 18 februari 1920 werd G.D. Advocaat tot minister-resident benoemd en naar Belgrado gezonden. Aan Ihle werd in september 1920 ontslag verleend.

De onderhandelingen, die door onze gezant weer geopend werden, hadden weinig resultaat. De Zuidslavische regering nam een steeds meer onwelwillende houding aan. In Den Haag leek de situatie zich aanvankelijk in gunstige zin te ontwikkelen. Echter, op het moment, dat onze minister van buitenlandse zaken van oordeel was, dat een verzoening van beide standpunten bereikt zou worden, kreeg Rapaport

aanzegging, dat hij Belgrado terstond moest verlaten (29 juli 1920). Deze vertrok de volgende dag voor goed naar Wenen. Als reden voor deze onverwachte geste werd aangevoerd, dat in het archief van de voormalige Oostenrijks-Hongaarse monarchie een brief van Rapaport aan de journalist G. de Voogt was gevonden, waarin in gunstige zin over de bezetters werd gesproken.⁷

Onze regering, die over deze uitzetting geen officiële mededeling of verklaring had ontvangen, diende vervolgens d.d. 13 november een gematigde protestnota in. Drie dagen later zond de Zuidslavische regering de nota terug met de mededeling, dat zij deze weigerde te ontvangen.⁸

Toen ook na de aanstelling van een nieuw kabinet in Zuidslavië de minister-president aan onze gezant verklaarde de volledige verantwoordelijkheid van de retourzending op zich te nemen en alle gevolgen te aanvaarden van een vernieuwde afwijzing, werd onze gezant op 15 december 1920 teruggeroepen en de Zuidslavische gezant in Den Haag er van in kennis gesteld, dat zijn aanwezigheid niet langer gewenst was.⁹

Aan Rapaport is op zijn verzoek bij K.B. no. 71 d.d. 24 april 1922 eervol ontslag verleend.

M. KUYS

Deze werd bij K.B. no. 89 d.d. 25 mei 1920 tot kanselier onder de gezant Advocaat aangesteld. Na het vertrek van Rapaport werd hij tevens belast met de waarneming van het consulaat. Gedurende de periode, dat de diplomatieke betrekkingen verbroken waren, heeft hij de post als waarnemend consul geleid. Hij kreeg ontslag bij K.B. no. 25 d.d. 31 januari 1923.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

A. OVERNAME

Het archief bevat alle bescheiden van voor 1945, welke zich tijdens de overdracht in het gezantschap te Belgrado bevonden.¹⁰ Omtrent de datum van overname door het ministerie is geen aantekening gehouden. Vermoedelijk heeft de verzending ± 1960 plaats gehad. Het archief had bij aankomst een lengte van ± 3,5 strekkende meter.

7 zie no. 18 van deze inventaris.

8 Oranjeboek 1920-1921 pag. 12 en dossier D 1920-1921 v.h. archief buitenlandse zaken.

9 Oranjeboek 1920-1921 pag. 12 en dossier D 1920-1921 v.h. archief buitenlandse zaken.

10 Brief no. 440/115 d.d. 9-2-1960 agenda no. 23447 van de ambassade te Belgrado.

Het archief was niet volledig. Onder meer ontbrak correspondentie van het consulaat-generaal met het ministerie van buitenlandse zaken in Den Haag over de Jaren 1903 en 1906. Voorts was tengevolge van de tijdelijke opheffing van het consulaat in de oorlog van 1914-1918 geen correspondentie aanwezig over de periode van juli 1914 tot en met december 1915. Ook werden de stukken gemist, welke behoorden bij de agenda van het gezantschap Boekarest van 1933-1940.

Voorzover is na te gaan, ontbraken van de boeken:

- 1 agenda van na 1908,
- 1 agenda van 1923-1924
- 1 agenda van 12-6-1924-16-1-1928.

B. OUDE INDELINGEN

In het consulaatsarchief van 1891-1920 was de volgende structuur aanwezig:

- a. a. 1891-1898: doorlopend genummerde correspondentie;
- b. b. 1899-1920: correspondentie, ingedeeld naar het volgende schema:
 - 500 : Ministerium des Aeussern, Belgrad;
 - 501 : Ministerium des Aeussern, Haag, und Legation Bukarest;
 - 502 : General-Consulatsanschaffungen (in 1913: Reklamationen);
 - 503 : Personal-Agenden holländischer Gesandtschaften und Consulate;
 - 504 : Zollangelegenheiten;
 - 505 : Rechtsangelegenheiten;
 - 506 : Legalisierungen;
 - 507 : Circuläre, Handelsberichte und Drucksorten;
 - 508 : Pässe;
 - 509 : Staatsangehörige Declarationen;
 - 510 : a. 1901 en 1902: Buchhändler Adr. in Serbien; b. 1903 en volgende jaren: Gesandtschafts-Akten;
 - 511 : Exporteure aus Holland;
 - 512 : Importeure nach Holland;
 - 513 : Markensammler und -käufer;
 - 514 : Diversi;
 - 515 : Pflaumenhändler in Serbien;
 - 516 : Informationen;
 - 517 : Monopole in Serbien : Petroleum, Cigarren und Tabak, Cigarettenpapier, Zündwaaren, Spiritus;
 - 518 : Schlachtereij, Schweine, Rinder, Schafe und Geflügel;
 - 519 : Textil-Branche;
 - 520 : Weinbau und Weinfirmer in Serbien;

-
- 521 : M.R. Merens, Serbischer General-Consul in Amsterdam;
 - 522 : Spielwaarenhändler in Serbien.

De reden van deze willekeurig gekozen nummerindeling is niet bekend.

Voorts waren aanwezig:

- 1 agenda van 1899-1908;
- 1 agenda van het jaar 1919;
- 1 agenda van de jaren 1920 en 1921 (1920 betreft het consulaat, 1921 het gezantschap);
- 1 alfabetisch register van 1904-1913;
- 1 alfabetisch register van 1914-1920.

Het gezantschapsarchief van 1920-1932 was naar de volgende schema's ingedeeld:

I 1921

- AZ : Algemene zaken;
- A : Paspoorten en visa;
- B : Handelsinlichtingen;
- C : Correspondentie met het ministerie van buitenlandse zaken te 's-Gravenhage;
- C II : Declaraties;
- D : Behartiging van Nederlandse belangen;
- E : Economische berichtgeving aan het ministerie van buitenlandse zaken te 's-Gravenhage;
- F : Bewijzen van Nederlanderschap;
- G : Correspondentie met het ministerie van buitenlandse zaken te Belgrado;
- H : Politieke berichtgeving;
- Z : Drukwerken en circulaires.

II 1922-1932

- AZ : Algemene zaken;
- A : Personeel der legatie;
- B : Consulaire dienst in Zuid-Slavië;
- C : Comptabiliteit met het ministerie van buitenlandse zaken te 's-Gravenhage;
- D : Politieke berichtgeving aan het ministerie van buitenlandse zaken te 's-Gravenhage;
- E : Economische berichtgeving aan het ministerie van buitenlandse zaken te 's-Gravenhage;
- G : Mededelingen van het ministerie van buitenlandse zaken te Belgrado, tot geen dossier behorend;

- J : Economische berichtgeving van consulaire ambtenaren;
- O : Opdrachten van en correspondentie met het ministerie van buitenlandse zaken te 's-Gravenhage, tot geen ander dossier behorend;
- Q : Toezendingen door het ministerie van buitenlandse zaken te 's-Gravenhage van akten, bestemd voor autoriteiten in Zuid-Slavië.

De volgende boeken waren aanwezig:

- 1 agenda van het jaar 1921;
- 1 agenda van het jaar 1922;
- 1 agenda van de jaren 1928-1932.

Over de periode 1933-1940 werd geen correspondentie aangetroffen. Naar de agenda aangeeft, is de rubriekenindeling geheel gewijzigd.

Overbrenging van een overheidsarchief

Inhoud en structuur van het archief

INHOUD

De inhoud van het archief bestond uit:

1. correspondentie van 1899-1932;
2. boeken van 1899-1940.

Hierin kon de volgende onderscheiding gemaakt worden:

1. correspondentie en boeken van het consulaat-generaal te Belgrado van 1891 tot en met 1920;
2. correspondentie van het gezantschap te Boekarest van welke 1900-1911
 - a. betrekking had op Servië,
 - b. geproduceerd was tijdens dienstreizen van de gezant in Belgrado zonder op Servië betrekking te hebben;
3. correspondentie en boeken van het gezantschap te Belgrado en Athene van 1920-1932;
4. 1 boek van het gezantschap te Boekarest van 1933-1940 betreffende correspondentie met Zuidslavië.

SELECTIE EN Vernietiging

PROCES-VERBAAL VAN Vernietiging

Ondergetekende, L. Fledderus, ambtenaar van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, verklaart hierbij op 4 oktober 1961 de navolgende stukken uit het archief van het Consulaat-Generaal en het Gezantschap te Belgrado 1891-1940 te hebben vernietigd:

- duplicaten van in het archief berustende bescheiden; (1)
- ontvangstbevestigingen, geleidebrieven en dankbetuigingen; (2 en 8)
- bestellingen van boekwerken en kantoorbenodigdheden, stukken betreffende aanleg telefoon; (5 en 22)
- rappels en klachten over postbehandeling en zoekgeraakte brieven; (6)
- koerierspassen, paspoorten, visa, kennisgevingen van verlenging en vervanging van paspoorten en visa; (VI, VII, 7)
- declaraties, kwitanties, remises; (16)
- verantwoordingen van geheven leges en dienstuitgaven; (17)
- stukken betreffende dienstreizen en verlof (27, 28, 29, 30)
- stukken betreffende het opsporen van adressen van Nederlanders in het buitenland; (31)
- stukken betreffende zoekgeraakte bagage; (32)
- introducties; (33)

- briefwisseling betreffende repatriëring van geesteszieken; (38)
- verzoeken om handelsinlichtingen en afdoeningen; (40)
- legalisaties; (58)
- stukken betreffende huwelijk; (67)
- stukken, waarvan het beleid elders ligt en de post een bemiddelende functie heeft; (15)

Samen ongeveer 1,50 strekkende meter archief, volgens de beschikking van de Minister van Buitenlandse Zaken en de Staatssecretaris van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen d.d. respectievelijk 19 februari 1960 no. 25691 en 5 april 1960 no. 69502 volgens artikel 1 van het Koninklijk Besluit d.d. 7 oktober 1919 S. 596;

na overleg met mejuffrouw L.J. Ruys en Dr. J. Woltring, respectievelijk archivaris en referendaris bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

's-Gravenhage, 22 mei 1962

w.g. L. Fledderus w.g. L.J. Ruys

Archief van het Consulaat en Gezantschap te Belgrado.

Aangetroffen is:

7 boeken omvattende: agenda's van 1899-1908; 1919-1923; 1928-1940, indices, dossierindelingen e.d.

23 dozen, omvattende stukken, lopende van 1891 tot 1933.

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

ALGEMEEN

Voorzover niet reeds ter plaatse vermeld, zijn de gegevens voor deze inleiding afkomstig van het archief van het ministerie van buitenlandse zaken, het in deze inventaris beschreven archief en de staatsalmanakken.

Het archief is geïnventariseerd als werkstuk voor de Rijksarchiefschool.

CONSULAATSARCHIEF 1899-1920

Bij de inventarisatie is de aanwezige ordening grotendeels gehandhaafd. Een uitzondering werd slechts gemaakt, waar de indeling niet consequent is toegepast. De stukken zijn dan naar de rubrieken en series overgebracht, waar zij thuisbehoorden of er werd een nieuwe rubriek gevormd. Dezelfde wijzigingen zijn in de rubriek diversen aangebracht, welke is opgeheven.

Voorts zijn verschillende rubrieken samengevoegd en door vernietiging opgeheven.

Eén serie vroeg de bijzondere aandacht, te weten de Gesandtschafts-Akten, gerangschikt onder no. 510. Bij nader onderzoek bleek, dat deze rapportage aan en correspondentie met het ministerie van buitenlandse zaken te 's-Gravenhage inhield, welke door de consul-generaal in de hoedanigheid van waarnemend gezant was geproduceerd. De serie behoort dus in stricte zin niet tot de consulaire bescheiden. In de inventaris is zij eveneens onder een apart nummer ingedeeld. Voorts kwam aan het licht, dat tot deze groep behorende stukken ook elders waren opgeborgen. De bescheiden van voor 1903 waren ondergebracht onder no. 501. Verder bevindt zich de briefwisseling over de jaren 1908-1911, alsmede een agenda van 1903-1909 in het Algemeen Rijksarchief. Hierin is geen verandering gebracht.

GEZANTSCHAPSARCHIEF 1900-1916

De correspondentie van het gezantschap te Boekarest vormt één geheel met het archief van deze post. In overleg met mejuffrouw L.J. Ruys en Dr. J. Woltring, respectievelijk archivaris en referendaris bij het ministerie van buitenlandse zaken werden derhalve de bescheiden naar het archief van het gezantschap te Boekarest overgebracht en daar in een aanhangsel geïnventariseerd.

GEZANTSCHAPSARCHIEF 1920-1932

De indelingen zijn bij het inventariseren slechts gedeeltelijk gehandhaafd. Het onderscheid tussen het jaar 1921 en de overige jaren is opgeheven.

De stukken van 1921, gerangschikt onder A, B, C, F en Z zijn grotendeels vernietigd. De overige rubrieken en series uit 1921 hadden een equivalent in het gedeelte van 1922-1932 en zijn derhalve daarmee samengevoegd.

Van de stukken uit de jaren 1922-1932 zijn die, welke onder de rubrieken en series C, G en Q gerangschikt waren, vernietigd. Voorts zijn de groepen AZ, welke geen serie, doch een rubriek met diverse onderwerpen inhield, en O niet gehandhaafd. Enerzijds was hun omvang te groot om een duidelijk beeld van de inhoud te krijgen en anderzijds was het onderling verschil te gering (de rubriek Algemene Zaken omvatte

ook correspondentie met het ministerie van buitenlandse zaken in Den Haag) om het onderscheid te rechtvaardigen. Dientengevolge zijn zij samengevoegd en in kleinere rubrieken gesplitst.

ORDENING VAN HET ARCHIEF

A. Juli 1891-september 1898: chronologische ordening.

De stukken zijn doorlopend genummerd van 1 t/m 450. Ieder nummer bevat een stuk met eventueel antwoord. Soms is er reeds neiging tot dossiervorming.

B. 1899-1914 en 1917 t/m 1920: indeling per serie en per jaar.

De indeling is als volgt:

- 500: Ministerium des Aeussern, Belgrad.
- 501: Ministerium des Aeussern, Haag, und Legation Bukarest.
- 502: General-Consulatsanschaffungen.¹¹
- 503: Personal-Agenden holländischer Gesandschaften und Consulate.
- 504: Zollangelegenheiten.
- 505: Rechtsangelegenheiten.
- 506: Legalisierungen,
- 507: Circuläre, Handelsberichte und Drucksorten.
- 508: Pässe.
- 509: Staatsangehörige Declarationen.
- 510: Buchhändler Adr. in Serbien.
- 511: Exporteure aus Holland.
- 512: Importeure nach Holland.
- 513: Markensammler und -käufer.
- 514: Diversi.
- 515: Pflaumenhändler in Serbien.
- 516: Informationen.
- 517: Monopole in Serbien: Petroleum; Cigaren und Tabak, Cigarettenpapier, Zündwaaren, Spiritus.
- 518: Schlachtereij: Schweine, Rinder, Schafe und Geflügel.
- 519: Textil-Branche.
- 520: Weinbau und Weinfirmer in Serbien.
- 521: M.R. Merens, serbischer General-Consul in Amsterdam.
- 522: Spielwarnhändler in Serbien.

Van deze nummers is no. 501 verreweg de meestvoorkomende.

11 hiervan is no 502 in 1913: Reklamationen, en no 510 vanaf 1903: Gesandschafts-Akten.

Ook no. 507 en 510 (vanaf 1903) worden dikwijls gebruikt.

De nummers 502, 503, 504, 509, 510 (tot 1903), 512, 513, 515, 518, 519, 520, 521 en 522 komen slechts sporadisch voor.

C. van 1921 tot 1933 is een indeling voorgeschreven naar letters van het alfabet. Hiervan zijn slechts aangetroffen:

- AZ: Algemene Zaken.
- A: personeel der legatie. Hieronder ook wel enkele consulaire aangelegenheden.
- B: consulaire dienst in S.H.S. (consulaten Belgrado en Zagreb)
- C: Comptabiliteit met B.Z., postzaken: 1921.
- D: Politieke berichtgeving aan B.Z., Den Haag.
- E: Economische berichtgeving aan B.Z., Den Haag.
- G: Briefwisseling met B.Z., Belgrado, tot geen dossier behorend.
- H: Politieke berichtgeving aan B.Z., Den Haag. (1921) (afwijkend van de lijst)
- J: Economische berichtgeving van consulaire ambtenaren.
- O: Opdrachten van en correspondentie met Buitenlandse Zaken Den Haag, tot geen ander dossier behorend. (hieronder ook naturalisatie).
- Q: Toezendingen door Buitenlandse Zaken, Den Haag, van akten, bestemd voor autoriteiten in Zuid-Slavië.

D. 1933-1940. Nieuwe indeling met letters. Hiervan is alleen een agenda over.

In het archief komen zowel stukken van het Consulaat te Belgrado (en later Zagreb) als van het Gezantschap voor. Van 1891 tot 1921 (chronologische volgorde en nummerindeling) zijn de geordende stukken die van het Consulaat. Daarnaast treft men ook stukken aan van het Gezantschap, doch deze zijn ongeordend.

Vanaf 1921 behoren de geordende stukken tot het Gezantschap. Daarnaast zijn ook Consulaatsstukken aanwezig, doch deze zijn ongeordend.

Verwant materiaal***BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN***

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

I. CONSULAAT EN CONSULAAT-GENERAAL

- 1-4** Ingekomen brieven en minuten van uitgaande brieven,
1891-1898 4 omslagen
- 1** juli 1891-december 1893
- 2** februari 1894-december 1895
- 3** januari 1896-december 1896
- 4** januari 1897-november 1898

A. ALGEMEEN

- 5-9** Briefwisseling met het ministerie van buitenlandse zaken te 's-
Gravenhage en het Nederlandse gezantschap te Boekarest, Wenen en
Belgrado,
1899-1920 5 omslagen
- 5** februari 1899-december 1901
- 6** januari 1902-juli 1905
- 7** augustus 1905-augustus 1906
- 8** april 1907-december 1911
- 9** januari 1912-november 1920
- 10** Rapporten aan en briefwisseling met het ministerie van buitenlandse
zaken te 's-Gravenhage tijdens vervanging van de gezant te Boekarest,
originelen, minuten en copieën.
juni 1903-augustus 1906 1 omslag
zie inv. nr. 100.
- 11** Briefwisseling met het ministerie van buitenlandse zaken te Belgrado,
januari 1899-december 1919 1 omslag
- 12** Briefwisseling met andere regeringsinstanties te Belgrado,
juni 1902-juli 1920 1 omslag
- 13** Briefwisseling met het stadsbestuur van Belgrado,
mei 1901-november 1918 1 omslag

-
- 14** Briefwisseling met de consul te Zagreb en de waarnemend consul-generaal te Serajewo,
juni 1919-december 1920 1 omslag
- 15** Briefwisseling betreffende de bevoegdheden van het consulaat-generaal,
maart 1899-maart 1900 1 omslag
- 16** Briefwisseling betreffende het bezoek van kolonel Thomson aan het slagveld te Koumanovo,
maart 1913-juni 1913 1 omslag
- 17** Briefwisseling met en betreffende tijdens de Balkan- en de wereldoorlog uitgezonden Nederlandse ambulances, artsen en verplegend personeel in Servië,
januari 1913-april 1920 1 omslag
- 18** Brief van de consul B. Rapaport aan de journalist G. de Voogt te Amsterdam over de toestand in Servië tijdens de Oostenrijks-Hongaarse bezetting, copie.
16 maart 1916 1 stuk
- 19** Verzoeken om inlichtingen over Servië met daarbij-behorende antwoorden,
mei 1900-maart 1914 1 omslag

B. HANDEL EN ECONOMIE

- 20** Handelsberichten en -statistieken van en gericht aan het ministerie van landbouw, nijverheid en handel en particulieren, gedrukt en geschreven.
augustus 1905-mei 1913 1 omslag
- 21** Briefwisseling en een verklaring inzake een vestiging van een Duitse en een Nederlandse handelmaatschappij in Servië,
juli 1900-juli 1907 1 omslag
- 22** Briefwisseling met importeurs en exporteurs inhoudende handelsinformaties, bemiddeling bij transacties e.d.,
juli 1899-november 1920 1 omslag

-
- 23** Briefwisseling inzake werk- en vestigings-mogelijkheden in Servië,
juli 1900-mei 1920 1 omslag
- 24** Briefwisseling betreffende het Servische monopolieartikel tabakswaren,
mei 1899-februari 1920 1 omslag
- 25** Briefwisseling betreffende slachterijen en slachtartikelen,
november 1901-mei 1914 1 omslag
- 26** Briefwisseling betreffende invoerrechten en klachten over de douane,
augustus 1900-januari 1914 1 omslag
- 27** Briefwisseling inzake een vordering van Frans Mutsaerts en Zonen te
Tilburg op de failliet verklaarde handelmaatschappij Karaoglanovits en
Gabay te Belgrado,
mei 1905-augustus 1905 1 omslag
- 28** Briefwisseling inzake niet-tijdige levering van pruimen door Dalits en Co.
en S. Szinay te Belgrado aan de N.V. E.E. Visser en Zoon's
Handelsvereniging te Amsterdam,
november 1908-februari 1910 1 omslag
- 29** Briefwisseling betreffende een hypotheek van R. Lehmann op een huis
met grond van de Servische minister V. Géorgévitch,
september-oktober 1902 1 omslag
- 30** Arrest van het opperste gerechtshof te Belgrado naar aanleiding van
een verzoek van Dragics Mitrovits te Csacsak om verpanding van
roerende goederen op naam van minister-president Paschits, 1 afschrift.
oktober 1907 1 stuk

C. BIJSTAND EN BEMIDDELING.

- 31** Briefwisseling met en betreffende door de wereldoorlog gedupeerde
personen,
januari 1916-november 1920 1 omslag
- 32** Verklaringen ingevolge artikel 7 van de wet op het Nederlanderschap
1892 omtrent het behoud van het Nederlanderschap met
correspondentie,

april 1902-januari 1916 1 omslag

33 Briefwisseling, verklaringen en vertalingen van verklaringen over legalisaties en paspoortaangelegenheden, originelen en afschriften.
december 1901-augustus 1920 1 omslag

34 Briefwisseling betreffende door de Zuidslavische regering gesequestreerde Oostenrijkse en Hongaarse bezittingen,
september 1919-september 1920 1 omslag

35 Briefwisseling betreffende de gewelddadige recrutering van de Nederlander M.S. Capon bij het Servische leger,
januari-maart 1908 1 omslag

36 Briefwisseling betreffende klachten van J.H. Hunecker te Neresnitza over het optreden van de popen in zijn woonplaats,
juni 1907-april 1908 1 omslag

D. CONSUL-GENERAAL EN CONSULAATSPERSONEEL

37 Invitaties en briefwisseling betreffende de consuls-generaal en het personeel van het consulaat-generaal,
juli 1899-juli 1920 1 omslag

II. GEZANTSCHAP

A. ALGEMEEN

- 38-39** Politieke berichtgeving aan het ministerie van buitenlandse zaken te 's-Gravenhage met correspondentie, originelen, minuten en copieën.
maart 1920-oktober 1932 2 omslagen
38 maart 1920-december 1922
39 januari 1923-oktober 1932
- 40-41** Briefwisseling betreffende verdragen over goederenvervoer, verkeer, oorlog te land, privaatrecht, hulp bij rampen, arbitrage en onderzoek naar voedingsmiddelen,
september 1920-mei 1931 2 omslagen
40 september 1920-december 1926
41 maart 1927-mei 1931
- 42** Briefwisseling betreffende congressen, tentoonstellingen en Olympische spelen,
juni 1921-september 1932 1 omslag
- 43** Informaties naar Russische onderdanen en briefwisseling betreffende Nederlands ambulance-personeel, veiligstelling van bezittingen en effecten tijdens de wereldoorlog, krijgsgevangenen, inwisseling van zilverbons en sequestratie van Hongaarse bezittingen,
april 1920-juli 1928 1 omslag
- 44** Briefwisseling betreffende aangelegenheden van vreemde mogendheden,
april 1920-december 1932 1 omslag
- 45** Briefwisseling betreffende de vertegenwoordiging van Zuid-Slavië bij het Institut International de Statistique,
juni 1923-september 1925 1 omslag
- 46** Verzoeken om inlichtingen over Zuid-Slavië met daarbijbehorende correspondentie,
april 1920-november 1928 1 omslag
- 47** Zuidslavische staatsbegrotingen met briefwisseling, afschriften.
augustus 1920-oktober 1923, 1 omslag

-
- 48** Briefwisseling betreffende het Zuidslavische Hof en Zuidslavische overheidsfunctionarissen, september 1920-december 1929 1 omslag
- 49** Briefwisseling betreffende het regeringsjubileum van H.M. Koningin Wilhelmina in 1923, februari 1923-oktober 1923 1 omslag
- 50** Vertaling van een artikel in de "Zastawa" van de secretaris van de nationale verdediging in Zuid-Slavië, L.S. Djordjevitch, over een gefingeerde toespraak van H.M. Koningin Wilhelmina met briefwisseling, juli-oktober 1921 1 omslag
- 51** Briefwisseling betreffende de belangen van Z.K.H. Prins Hendrik bij de door de Zuidslavische regering gesequestreerde landgoed Schneeberg, toebehorend aan de Prins von Schönburg-Waldenburg, september 1920-maart 1923 1 omslag

B. HANDEL EN ECONOMIE

- 52-59** Economische berichtgeving aan het ministerie van buitenlandse zaken te 's-Gravenhage met correspondentie en briefwisseling over handelsverdragen, originelen, minuten en afschriften. januari 1921-november 1932 8 omslagen
- 52** januari 1921-mei 1922
- 53** juni 1922-april 1923
- 54** februari 1923-november 1923
- 55** januari 1924-december 1924
- 56** januari 1925-oktober 1927
- 57** oktober 1927-november 1928
- 58** juli 1929-december 1930
- 59** november 1930-november 1932
- 60** Economische jaarverslagen van de Nederlandse consuls in Zuid-Slavië, 1924-1930 1 omslag
- 61** Economisch rapport over het Koninkrijk Joegoslavië van de consul in algemene dienst A.J. Schrikker, 1 afschrift en 1 gedrukt exemplaar. 20 februari 1932 1 omslag

-
62	Briefwisseling betreffende werk- en vestigingsmogelijkheden in Zuid-Slavië,
januari 1922-oktober 1930	1 omslag
63	Briefwisseling betreffende handelsaangelegenheden tussen Nederland en Zuid-Slavië,
november 1920-november 1932	1 omslag
64	Briefwisseling betreffende aanbestedingen en prijsvragen,
februari 1920-augustus 1930	1 omslag
65	Briefwisseling betreffende jaarbeurzen,
mei 1922-juli 1931	1 omslag
66	Briefwisseling betreffende houtuitvoer en de Nederlandsche Houtbond,
oktober 1920-november 1922	1 omslag
67	Briefwisseling betreffende een concessie van de Zuidslavische regering aan de Koninklijke Hollandsche Lloyd tot oprichting van een passagebureau in Belgrado,
juli-oktober 1922	1 omslag
68	Briefwisseling betreffende de luchtdienst Amsterdam-Batavia, luchtvaart-overeenkomsten en andere luchtvaart-aangelegenheden,
juli 1924-november 1932	1 omslag
69	Briefwisseling inzake een overtreding ten aanzien van de lading door het Zuidslavische stoomschip Izrada en betreffende zeemansboekjes,
september 1926-november 1932	1 omslag
70	Briefwisseling betreffende de liquidatie van de Algemene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente en de hierover gevoerde procedure door Polen, Zuid-Slavië en Roemenië,
oktober 1926-februari 1927	1 omslag
71	Emigratiewet van het Koninkrijk der Serven, Kroaten en Slowenen van 30 december 1921 en statistieken betreffende emigratie met correspondentie, originelen en afschriften.
augustus 1922-mei 1928	1 omslag

C. BIJSTAND EN BEMIDDELING

- 72** Briefwisseling met enige Nederlandse families in Bosnië naar aanleiding van klachten over de Zuidslavische overheid, augustus 1920-mei 1925 1 omslag
- 73** Briefwisseling betreffende nationaliteit en naturalisatie, maart 1924-oktober 1932 1 omslag
- 74** Briefwisseling betreffende incidentele huwelijksaangelegenheden, geboorteakten, wettiging van minderjarigen, nalatenschappen, uitzetting en strafrechtelijke aangelegenheden, augustus 1920-mei 1932 1 omslag
- 75** Briefwisseling betreffende het Centraal Bureau voor de opsporing van de vervaardigers van vals geld en geldswaardige papieren en de Nederlandse Centrale inzake international misdadigers, augustus 1922-juli 1927 1 omslag
- 76** Briefwisseling inzake de oplichters I. Neuburger en H. Kleinkramer, september 1920-april 1921 1 omslag
- 77** Briefwisseling betreffende paspoorten en visa, januari 1921-februari 1931 1 omslag
- 78** Briefwisseling inzake Zuidslavische voorschriften tot wering van malaria, maatregelen tegen verbreiding van vlektyphus en uitwisseling van berichten over besmettelijke ziekten, maart 1921-november 1922 1 omslag
- 79** Vragenlijst over de Regeringspersdienst in Zuid-Slavië met briefwisseling, november-december 1931 1 omslag
- 80** Briefwisseling met de vereniging "Nederland in de Vreemde" over de vertoning van de film "Nederland" en andere activiteiten, juli 1920-maart 1924 1 omslag
- 81** Briefwisseling betreffende decoraties, augustus 1920-december 1932 1 omslag

D. PERSONEEL EN HUISHOUDELIJKE AANGELEGENHEDEN

- 82** Briefwisseling betreffende de gezant en het personeel der legatie,
maart 1920-oktober 1932 1 omslag
- 83-84** Briefwisseling betreffende de consuls in Zuid-Slavië en consulaire
werkzaamheden,
augustus 1920-september 1932 2 omslagen
- 83** augustus 1920-november 1926
- 84** januari 1927-september 1932
- 85** Briefwisseling betreffende de dienstreis van de consul in algemene
dienst A.J. Schrikker voor onderzoek naar uitbreiding van het aantal
consulaire posten in Zuid-Slavië,
september 1931-mei 1932 1 omslag
- 86** Briefwisseling betreffende archieven, financiële aangelegenheden,
postzaken e.d.,
maart 1920-december 1932 1 omslag

III. AGENDA'S

- 87-88** Agenda's van ingekomen en uitgaande brieven,
januari 1899-december 1919 2 delen
87 januari 1899-december 1908
88 januari 1919-december 1919
- 89** Agenda van ingekomen en uitgaande brieven met staat van
kennisgevingen ingevolge art. 7 van de Wet op het Nederlanderschap,
januari 1920-december 1921 1 deel
- 90** Agenda van ingekomen en uitgaande brieven,
januari-december 1922 1 deel
- 91** Agenda van ingekomen en uitgaande brieven met alfabetische index,
januari 1928-december 1932 1 deel
- 92** Agenda van ingekomen en uitgaande brieven met rubriekenindeling,
januari 1933-april 1940 1 deel
- 93** Lijsten van uitgaande brieven naar het ministerie van buitenlandse
zaken te 's-Gravenhage,
januari-december 1992 1 omslag
- 94** Lijst van ingekomen stukken van het ministerie van buitenlandse zaken
te 's-Gravenhage,
januari-juni 1921 1 stuk
- 95** Lijst van rubriekenindeling van het archief.
2 stuks
- 96-97** Klappers van correspondentie-adressen,
januari 1904-december 1920 2 delen
96 januari 1904-december 1913
97 januari 1914-december 1920
- 98** Handels- en scheepvaartverdrag tussen Nederland en Zuid-Slavië van
1930,
1929-1932 1 omslag
- 99** Stukken betreffende Servië

1906-1907

1 omslag

100

Agenda van ingekomen en uitgaande brieven van de consul te Belgrado
als waarnemend gezant in Servië,
1903-1909
zie inv. nr. 10

1 deel